

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

КАФЕДРА КРИМІНАЛІСТИКИ
ТА СУДОВОЇ МЕДИЦИНИ

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА
«КРИМІНАЛІСТИКА»

ТЕМА:

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ
ДОСЛІДЖЕННЯ
СЛІДІВ ЗАПАХУ

/ОДОРОЛОГІЯ/

*Мультимедійна презентація
підготовлена
професором кафедри
криміналістики та судової медицини
Національної академії внутрішніх справ*

Анною Мирівською

ПЛАН:

1.Поняття та властивості слідів запаху

2.Класифікація слідів запаху

**3.Використання одорологічної інформації
під час розслідування кримінальних
правопорушень**

**1. ПОНЯТТЯ
ТА
ВЛАСТИВОСТІ
СЛІДІВ ЗАПАХУ**

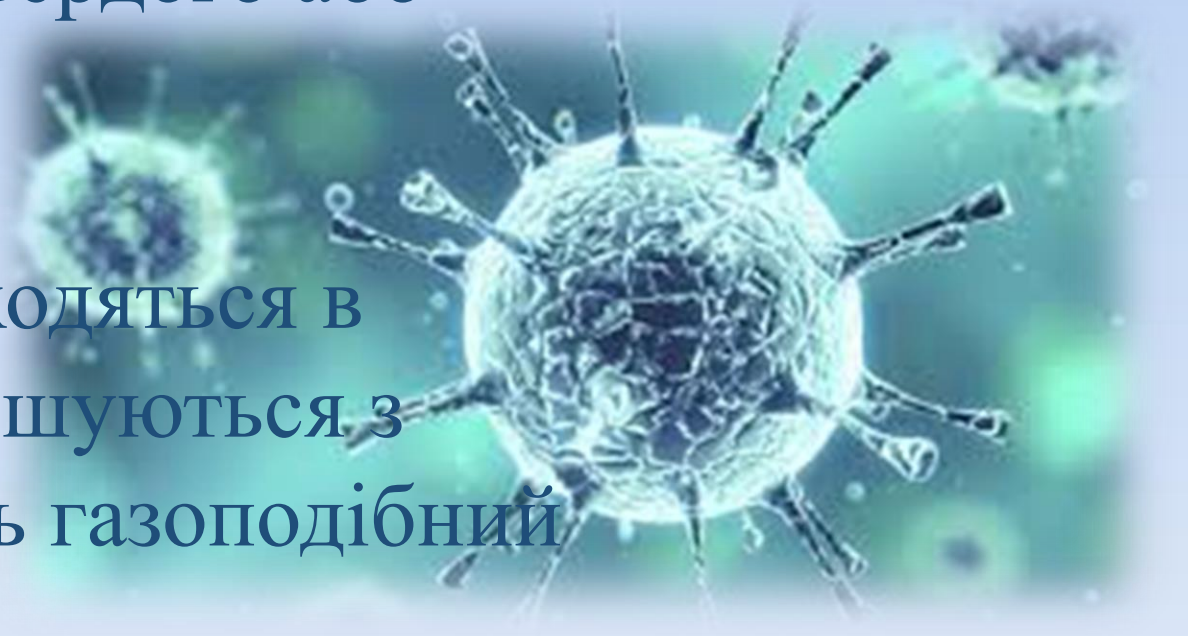
У практиці розкриття злочинів використовується запах розшукуваного (досліджуваного предмета) об'єкта, оскільки всі предмети мають запах, особливо біологічні об'єкти (люди, тварини, рослини).

Запаховий слід – це частки (молекули) якої-небудь речовини, яка перебуває у газоподібному стані.

Запаховий слід виникає внаслідок безперервного переходу тіла з твердого або рідкого стану в газоподібний.

Відокремлені молекули, які знаходяться в оточуючому нас середовищі, змішуються з молекулами повітря і утворюють газоподібний слід.

A woman with blonde hair is shown in profile, holding her hand up to her nose as if smelling it. The background is a soft, warm glow. The text is overlaid on this image.

Особливе криміналістичне значення слідів запаху

пов'язане з тим, що кожна людина має
тільки свій індивідуальний запах,
що характеризується властивостями
стійкості і незмінності.

Ідентифікаційна значущість
слідів запаху аналогічна
слідам рук.

Проте сліди запаху мають
суттєву перевагу: вони не
сприймаються людиною і
не контролюються нею.

ОДОРОЛОГІЯ

(криміналістичне дослідження слідів запаху)

являє собою систему

науково розроблених методів і технічних засобів
виявлення, вилучення, зберігання й дослідження
запахових слідів

з метою наступного їх використання для
рішення ідентифікаційних завдань.

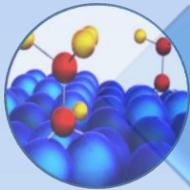
ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗАПАХУ

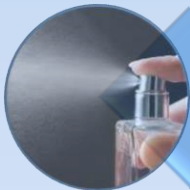
ЛЕТЮЧІСТЬ

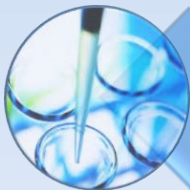
РОЗЧИННІСТЬ

АДСОРБЦІЯ

ДИФУЗІЯ

РОЗВЕДЕННЯ

КРИМІНАЛІСТИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ЗАПАХОВИХ СЛІДІВ

БЕЗПЕРЕРВНІСТЬ
МЕХАНІЗМУ
УТВОРЕННЯ

РУХЛИВІСТЬ
СТРУКТУРИ

РОЗСІЮВАННЯ

ПОДІЛЬНІСТЬ
ЗАПАХОВИХ
СЛІДІВ

ЗБЕРЕЖЕННЯ
СЛІДІВ І ЗРАЗКІВ
ЗАПАХУ ЛЮДИНИ В
ГЕРМЕНТИЧНІЙ
УПАКОВЦІ

ВІДНОСНА
СТІЙКІСТЬ

ІНДИВІДУАЛЬНІСТЬ
СЛІДІВ І ЗРАЗКІВ
ЗАПАХУ ЛЮДИНИ

ВІДНОСНА
НЕЗМІНІСТЬ
ЗРАЗКІВ ЗАПАХУ

2. КЛАСИФІКАЦІЯ СЛІДІВ ЗАПАХУ

Критерії класифікації запахових слідів:

1. Загальна класифікація слідів запаху речових джерел за походженням

2. Спеціальна класифікація слідів і зразків запаху людини за походженням

3. Класифікація за механізмом утворення запахових слідів

4. Класифікація запахових слідів за часом їх утворення

1. Загальна класифікація слідів запаху речових джерел за походженням:

Сліди власного запаху речового джерела


```
graph TD; A[Сліди власного запаху речового джерела] --> B[Сліди набутого запаху речового джерела  
/тимчасового характеру або постійного характеру/]; B --> C[Сліди сукупного запаху речового джерела]; C --> D[Сліди фоновий запаху речового джерела]; D --> E[Сліди остаточного запаху речового джерела];
```

Сліди набутого запаху речового джерела

/тимчасового характеру або постійного характеру/

Сліди сукупного запаху речового джерела

Сліди фоновий запаху речового джерела

Сліди остаточного запаху речового джерела

2. Спеціальна класифікація слідів і зразків запаху людини за походженням:

Сліди місцевого індивідуального запаху людини

```
graph TD; A[Сліди місцевого індивідуального запаху людини] --> B[Сліди сукупного індивідуального запаху людини та сукупного загального запаху людини]; B --> C[Сліди супутніх запахів людини]; C --> D[Сліди фоновому запаху людини]; D --> E[Сліди остаточного запаху людини];
```

*Сліди сукупного індивідуального запаху людини
та сукупного загального запаху людини*

Сліди супутніх запахів людини

Сліди фоновому запаху людини

Сліди остаточного запаху людини

3.Класифікація

за механізмом утворення запахових слідів

Сліди-джерела запаху

/різні матеріальні об'єкти, наприклад, нафталін, бензин, парфуми, сир, комахи, рослини, тварини, люди, тобто матеріальні об'єкти, які за певних умов випаровуються і утворюють запахові сліди/

Сліди-запахи

/газові утворення, хмара-суміш повітря з молекулами пахучої речовини, якщо в даному місці відсутнє безпосереднє джерело запаху/

4.Класифікація запахових слідів за часом їх утворення

Гарантований пошук людини за слідами її запаху на відкритій поверхні або інших речових джерелах по шляху її пересування

Ускладнений пошук людини за слідами запаху

Неможливість пошуку людини за слідами запаху

Носії запахів слідов

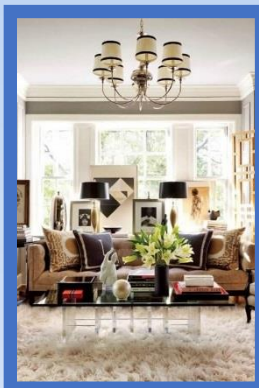
Біологічні сліди людини

внаслідок її фізіологічної діяльності /волосся, кров, потожирові речовини, сперма, слина та інші/

Предмети постійного контакту з тілом людини

одяг, взуття, особисті речі /окуляри, гаманець, сумка, носова хусточка, запальничка, гребінець, парасолька тощо/

Об'єкти тимчасового контакту з тілом людини

знаряддя вчинення злочину, предмети праці та інструменти, речі матеріальної обстановки, яких торкалась людина.

3. ВИКОРИСТАННЯ ОДОРОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВопОРУШЕНЬ

Основні напрями використання запаху

Розшук особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння, за її запаховим слідом

Відшукування предметів злочинного посягання чи предметів, що підлягають визнанню як речові докази й володіють індивідуальним запахом злочинця чи потерпілого

Встановлення групової належності джерела походження твердих, рідких і сипучих речовин, що володіють властивостями запаху

Слід-запах може нести

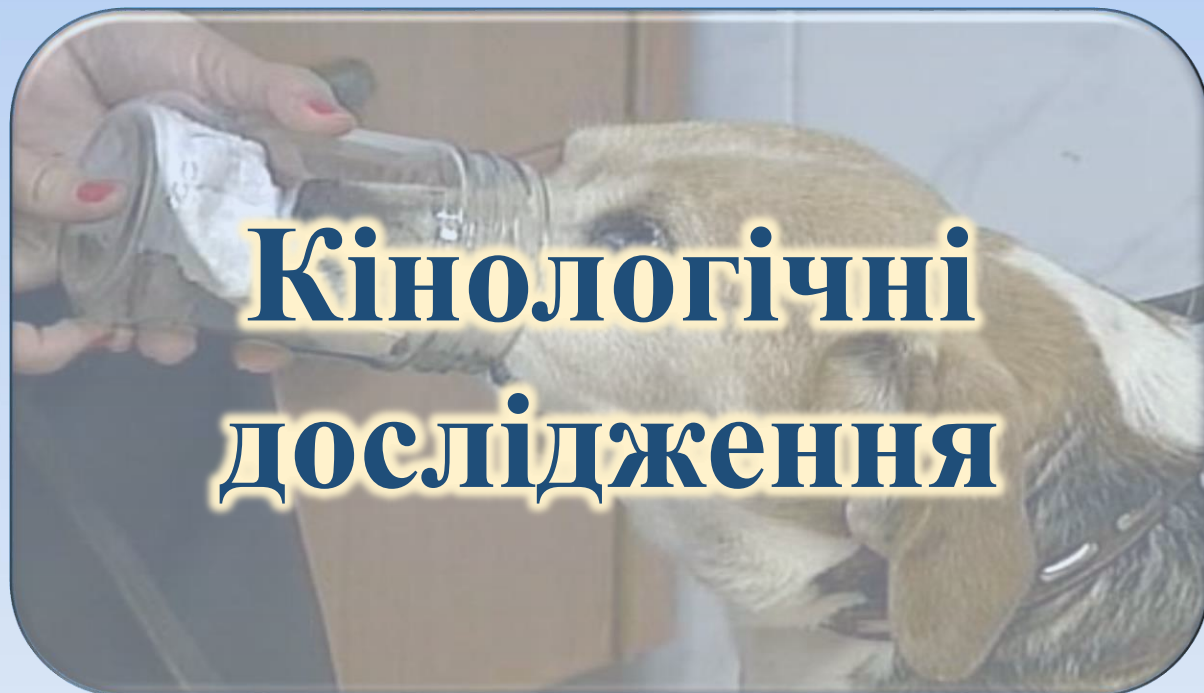

Ідентифікаційну інформацію
(про конкретне джерело походження, або групову належність джерела)

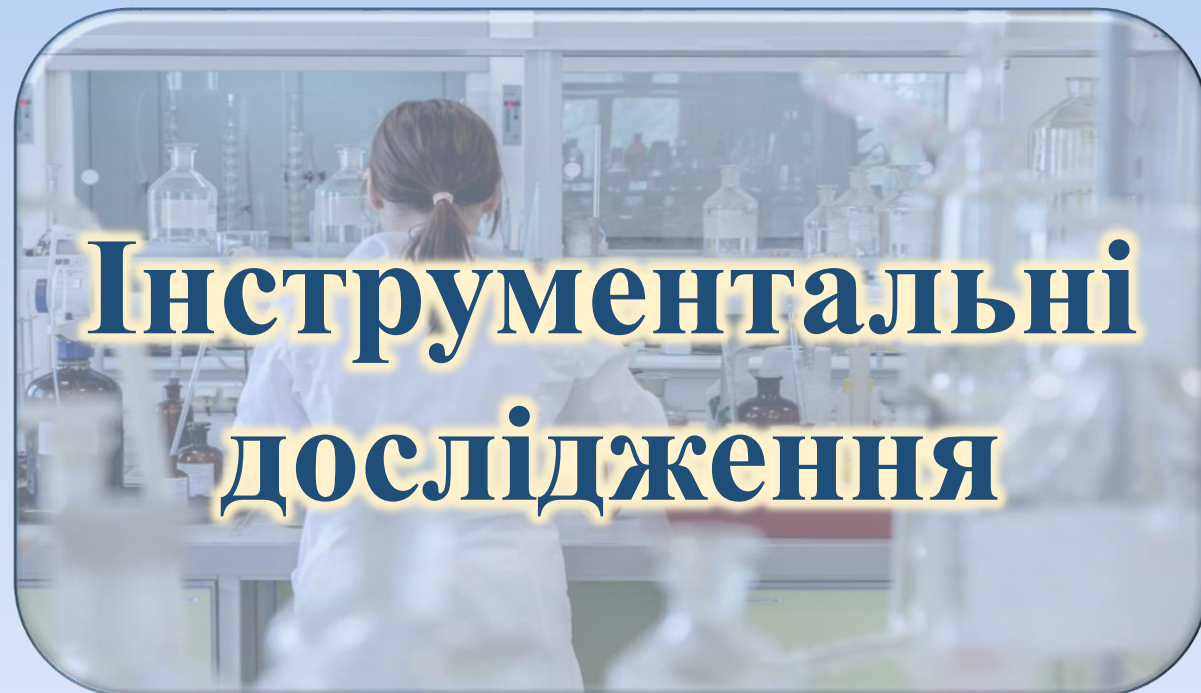

Діагностичну інформацію
(запах парфумів у кімнаті, де раніше була жінка; повітря в жиллому масиві, отруєне газами хімзаводу, який знаходиться за межами міста; запах вихлопних газів автомобіля, який зник з місця події тощо)

Лабораторні
дослідження одорологічної інформації
поділяються

**Кінологічні
дослідження**

**Інструментальні
дослідження**

Для роботи із запаховою інформацією
на місці події використовується

одорологічна валіза

